

Gemeente van onze Heer Jezus Christus,

Adam, Henoch, Noach, Abraham, Izaak Jakob, Mozes, Rachab, Gideon, Michal, Samson, David, Samuel, Elia, Jesaja, Micha, Zacharias, Johannes de Doper.

Heiligen die ons voorgingen in het geloof. Geloofsgetuigen noemen we ze ook wel. Mannen en vrouwen die, vaak door een rechtstreekse openbaring van God op de weg van het geloof en op de weg van God werden geroepen. Mensen door God zelf geroepen, om de woestijn door te trekken en die te verlaten naar een land dat God de mens beloofde. Mannen en vrouwen met vaak wereldberoemde namen. Bij het horen van een van deze namen, zie je meteen ook de persoon en de geschiedenis die daarbij hoort.

Noach bijvoorbeeld, die in blind vertrouwen op God het leven op aarde bijeenbrengt om het te redden van de grote zondvloed. In god zegende Noach.

En ook bij de naam Abraham bijvoorbeeld zien we bepaalde gebeurtenissen voor ons, al die bekende verhalen die we kennen, waaronder het beroemde verhaal, dat hij het zwaard heft om zijn eigen zoon te offeren voor God, en hoe God hem tegenhoudt en Abraham zegent en ook zijn nageslacht.

En neem daarnaast bijvoorbeeld Mozes en de grote Exodus van vanuit Egypte naar het beloofde land, door de woestijn en door de zee. Met dat land zegende God Mozes en het volk.

Uit die lange rij van geloofsgetuigen noem ik nu de naam van koning David. David betekent: de geliefde. En dat was hij de geliefde, de lieveling van God. Ondanks zijn enorme escapades en machtsmisbruik en gruweldaden loent de bijbel juist hem een man naar Gods hart. Waarom? Waarom toch drukt God zelf juist deze koning aan zijn borst? Omdat David de stamvader is van degene die als verlosser de mensheid zal redden.

En wij die nu achter de geschiedenis staan kunnen het zien, en ervan lezen in het evangelie, hoe de heilige bij uitstek Jezus Christus gekomen is om ons vrij te maken. Zoon van God en Zoon van mensen wordt hij genoemd, en daarom de enige die de breuk tussen God en mens voorgoed kan helen.

Al deze bekende namen van geloofsgetuigen uit de geschiedenis zijn verbonden met de weg die God en mens samen gaan. We kunnen met deze opsomming nog wel even doorgaan. Matteüs, Petrus, Johannes, de apostel Paulus, Barnabas en Titus, de dominees van het eerste uur, Augustinus, Thomas van Aquino, Luther Calvijn, Johannes Eus, in de tijd van de religieuze revolutie, en in onze tijd, Martin Luther King, en bisschop Tutu, ds. Beyers Naude, ds. Tökes in Roemenie, majoor Bosschardt.

Velen van hen gingen een weg van vervolging en geweld, anderen van moeizame hulpverlening en moedige tegenstand tegen diktaturen.

Er komt eigenlijk geen einde aan deze opsomming van personen met alle grote en kleine geloofsdaden die daarbij horen.

God roept mensen om een rol te spelen in de totstandkoming van een nieuw rijk waar vrede heerst. En daar waar God mensen roept voelen mensen zich dan ook geroepen, gereopen om eigenhandig de zaak van God in de wereld voor uit te helpen.

In de naam van God voelen velen zich gereopen om een uitroep uit te doen gaan naar mensen die zich van God hebben afgewend. Roependen in de woestijn vaak, maar blijven profetren en blijven verkondigen dat God voor mensen een zoon en schild wil zijn, en omdat God mensen het goede niet wil onthouden, zo zingt psalm 84.

De heiligen die ons voorgingen in het geloof. In hebr. 11 staat steeds: Door het geloof. Het is goed om eens te bekijken wat daarmee bedoeld is.

Steeds staat er eerst: Door het geloof, vervolgens horen we de naam van een geloofsgetuige en tenslotte de geloofsdaad. Er staat dus niet: Abraham was zo zeer gelovig, dat God hem zegende. Het gaat de briefschrijver niet alleen naar om de goede werken van de mens. Hoe beter en hoe harder je geloofd hee meer God je lief zal hebben. Dan zou de mens de zegen van God kunnen verdienen en dat kan niet.

We moeten goed bedenken dat deze hebreë en brief geschreven is aan de christenen van de derde generatie na Jezus. An deze christenen leefden in een periode waarin ze van hun medeburgers vooral minachting ondervonden. Minachting omdat ze spraken over een nieuwe heilstijd, maar die maar niet wilde aanbreken, minachting voor deze christenen die niet wilden werken en zwoegen voor hun zaligheid.

Deze brief wil de mens een hart onder de riem steken en houdt hen daaronder grote rij van geloofsgetuigen voor als voorbeelden om de moed niet te verliezen.

Er staat dus niet: Die en die was zo zeer gelovig, dat God hem of haar zegende. Maar er staat: Door het geloof.

Door het geloof is de vertaling van een grieks woordje dat gebruikt wordt voor: Het vertrouwen in God of het vertrouwen op Christus. Door het geloof betekent dus: Dat de mens in het vertrouwen op Christus een daad van geloof verricht. Wat is dat, vertrouwen op Christus? Dat is, dat je ervan overtuigd bent dat de weg die de mensen gaan, een weg door pijn en lijden, dezelfde weg ook van al die geloofsgetuigen, dat die weg eenmaal is bevandelt door Jezus Christus, en dat Jezus langs die weg, de Via Dolorosa, de weg van tranen, het kruis heeft gedragen, en dat zijn bloed ons reinigt van zonden. Dat is vertrouwen op Christus. Daarom ook wordt Jezus zelf in dit hoofdstuk niet genoemd, maar pas in het volgende hoofdstuk 12,1 en 2.

Want Christus is niet alleen maar een heilige of martelaar. Hij is de Messias de Verlosser van mensen.

Daarom herhaalt de schrijver keer op keer: Door het geloof. En daarna volgt de naam van de geloofsgetuige. Iets krijgt pas betekenis als het een naam heeft. Zo is het ook met gebeurtenissen in de geschiedenis en in de heilsgeschiedenis. Ietsem bijvoorbeeld het boek van de Psalmen. Lange tijd is gedacht dat de psalmen allemaal door David zelf zijn geschreven, maar onderzoek was al gauw uit dat dat niet mogelijk is. Toch noemen we ze steeds: De psalmen van David, want daarmee geven we aan dat het niet zomaar gaat om versjes, maar om lofliederen en klaagzangen.

Als iemand geen naam zou hebben, dan kunnen we hem of haar niet aanspreken en niet bereiken. Iemand die geen naam heeft is niet noemenswaardig. En daarom geven we elkaar een naam, uit respect en om elkaar bij de naam te kunnen noemen.

Daarom ook *gé/én/wé/* noemen we bij de grote geloofsdaden de namen van de heiligen die ons voorgingen, want pas wanneer we de naam van Abraham, of Mozes of David horen herkennen we die geloofsdaad als een daad van God.

Daarom ook noemen we vanavond de namen van hen die niet meer bij ons zijn, omdat ze zeer noemenswaardig zijn, uit respect en eerbied voor hun leven en in de verwachting dat God zelf hen bij de naam zal noemen.

Het is vandaag geen officieel erkende jés kerkelijke feestdag of gedenk dag. Maar dat is niet zo belangrijk, want wij hebben ook deze dag het waard gevonden om een naam te geven; oudjaarsdag. Drogen terug te kijken, dag van dankbaarheid, dag ook van droevige herinneringen, een dag waarop we allen onze blik gericht houden op de klok en op de tijd die verstrijkt. Wij hebben deze dag genoemd, omdat het zinvol is op op bepaalde momenten ervan stil te staan en de snelle veranderingen in je leven en in de wereld te overdenken en er de tekenen van God in te herkennen.

Tekenen van Gods vrede rijk herkennen in de grote politieke veranderingen, maar ook is deze dag bedoeld om oog te krijgen voor de mensen die de snelle veranderingen in onze maatschappij niet bij kunnen benen. Oog krijgen ook voor mensen die vinden dat onze maatschappij weliswaar rijk en vrij is, maar dat tegelijk diezelfde maatschappij discriminerend is, dat diezelfde maatschappij hard is voor mensen die in de hoek zitten, voor de mensen die altijd in de minderheid zijn, en niet begrepen en laat staan geaccepteerd worden. Het is een dag om oog te krijgen voor de weg die je in je eigen leven gaat en nog moet gaan. Een weg die onzeker is en die bezwaard kan zijn met problemen en tegenslag en ziekte en geweld, een onzekere weg door de tijd op weg naar de beloften van de eeuwigheid. Een weg van minachting en vervolging voor velen. Maar zeker is het een weg die doodloopt in de definitieve dood, maar een weg die uitloopt op nieuw leven. Het nieuw leven waarvan Christus zelf ons een glimp liet zien. Toen Jezus na de opstanding aan Maria verscheen herkende ze hem niet, want ze meende dat hij dood was. Maar toen Jezus haar zijn naam noemde, De Opgestane, De Levende Christus, toen herkende zij hem.

God heeft ons zijn zoon met name genoemd, zodat wij hem zouden herkennen als de zoon van God en opdat we hem zouden toelaten in ons leven als de Verlosser. Het zoals al die geloofsgetuigen hem hebben toegelaten in hun leven.

Laten we de tekenen van hoop en vrede in enen naar het nieuwe jaar en erop vertrouwen dat door het geloof alles mogelijk is, door het vertrouwen op Christus die bij ons leeft omdat God ons noemenswaardige mensen achtte. Als we straks staan op de drempel van de tijd zij wij door het geloof in staat om uitzicht te krijgen op gods eeuwigheid. Moge de God van ons leven bij ons blijven in tijd en in eeuwigheid.

AMEN